

5. Про норми харчування осіб, які тримаються в установах виконання покарань, слідчих ізоляторів Державної кримінально-виконавчої служби, ізоляторах тимчасового тримання, приймальниках-розподільниках та інших приймальниках Національної поліції : Постанова Кабінету Міністрів України від 16.06.1992 р. № 336. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/336-92-%D0%BF#Text> (дата звернення: 10.12.2023).

6. Про затвердження Порядку проведення обов'язкової евакуації окремих категорій населення в разі введення правового режиму воєнного стану: постанова Кабінету Міністрів України від 07.11.2018 р. № 934. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/934-2018-%D0%BF#Text> (дата звернення: 10.12.2023).

DOI <https://doi.org/10.36059/978-966-397-359-3-52>

ОСОБЛИВОСТІ ЗДІЙСНЕННЯ ЗАТРИМАННЯ ОСОБИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

Мельниченко Владислав Сергійович

аспірант

*Науково-дослідного інституту вивчення проблем злочинності
імені академіка В. В. Сташица*

*Національної академії правових наук України
м. Харків, Україна*

Права, свободи та законні інтереси людини визнаються в державі найвищою цінністю, також кожен має право на свободу та особисту недоторканність. Та з метою захисту законних інтересів громадян, кримінальне законодавство передбачає можливість застосування тимчасових примусових заходів до осіб, що порушують громадський порядок та вчиняють протиправні діяння.

Через початок військового вторгнення російської федерації на територію нашої держави, в Україні було введено воєнний стан. Численні вбивства мирного населення, знищення інфраструктури та інші воєнні злочини російської федерації – стали великою загрозою для українського народу. Тож, до чинників, які визначають особливості змін у кримінальному законодавстві в умовах воєнного часу відносяться: фактор безпеки; повне або часткове обмеження функціонування правоохоронних органів; специфічні організаційні основи проведення процесуальних дій та прийняття процесуальних рішень. Отже, все вищезазначене зумовило прийняти ряд змін та доповнень до

Кримінального процесуального Кодексу України (далі – КПК України), та в тому числі й запровадити зміни щодо затримання особи: строки, підстави цієї процесуальної дії. З огляду на викладене дана тема має актуальне значення, як у науковому аспекті, так і в практичному.

Ожегов С. визначає «затримання особи», як арешт, взяття під варту [1, с. 33].

Юридичний словник тлумачить зазначене поняття, як попередній арешт особи, що підозрюється у вчиненні кримінального правопорушення, до з'ясування особистості або обрання запобіжного заходу [1, с. 33].

Відповідно до останніх змін уповноважена особа має право без ухвали слідчого судді, суду або постанови керівника органу прокуратури затримати особу відповідно до винятків, що передбачені у ст. 208 КПК України.

До випадків затримання особи відповідно до ст. 208 зазначеного Кодексу належать:

1) Якщо особу застали під час вчинення кримінального або замаху на його вчинення;

2) Якщо безпосередньо після вчинення злочину очевидець, в тому числі потерпілий, або сукупність очевидних ознак на тілі, одязі чи місці події вказують на те, що саме ця особа щойно вчинила злочин;

3) Якщо є обгрунтовані підстави вважати, що можлива втеча з метою ухилення від кримінальної відповідальності особи, підозрюваної у вчиненні тяжкого або особливо тяжкого корупційного злочину, віднесеного законом до підслідності Національного антикорупційного бюро України;

4) Якщо є обгрунтовані підстави вважати, що можлива втеча з метою ухилення від кримінальної відповідальності особи, підозрюваної у вчиненні злочину, передбаченого статтями 255, 255-1, 255-2 Кримінального кодексу України [2, с. 20].

Тож уповноважена особа може затримати особу, яка підозрюється у вчиненні кримінального правопорушення, якщо є достатньо підстав вважати, що така особа може втекти з метою ухилення від відповідальності.

Новий строк затримання без ухвали слідчого судді, суду чи постанови керівника органу прокуратури під час дії воєнного стану не може перевищувати двісті шістнадцять год – 9 діб, з моменту затримання особи [2, с. 23].

Роблячи висновок можна додати, що досягнення завдань кримінального провадження часто стосуються обмеження прав особи та свобод. У свою чергу, це сприяє створенню ефективного механізму системи гарантій захисту законних інтересів громадян від протиправних діянь. Зазначені вище положення, що зазнали змін, спрямовані на стабільне функціонування правоохоронної системи за умов воєнного часу. Варто зауважити, що такі зміни діють поки запроваджено воєнний стан у державі.

Література:

1. Лук'яненко Ю. В., Юхно О. О. Затримання особи як захід забезпечення кримінального провадження: монографія. Харків: Панов, 2016. 264 с.
2. Гловюк І., Дроздов О., Тетерятник Г., Фоміна Т., Рогальська В., Завтур В. Особливий режим досудового розслідування, судового розгляду в умовах воєнного стану: науково-практичний коментар Розділу IX-1 Кримінального процесуального кодексу України. Вид. 2. Електронне видання. Дніпро, Львів, Одеса, Харків, 2022. 58 с.

DOI <https://doi.org/10.36059/978-966-397-359-3-53>

ДО ПИТАННЯ ПРО ПРИМУСОВІ ЗАХОДИ ВИХОВНОГО ВПЛИВУ ДО НЕПОВНОЛІТНІХ ПРАВОПОРУШНИКІВ У ФРАНЦІЇ

Можайкіна Олена Станіславівна

*кандидат психологічних наук, доцент, адвокат,
доцент кафедри міжнародного, цивільного та комерційного права
Державного торговельно-економічного університету
м. Київ, Україна*

Ліщук Оксана Василівна

*адвокат, викладач кафедри міжнародного, цивільного
та комерційного права
Державного торговельно-економічного університету
м. Київ, Україна*

Коляда Семен Вікторович

*секретар судових засідань
Броварського міськрайонного суду Київської області
м. Бровари, Київська область, Україна*

Неповнолітні, які вчинили правопорушення, потребують особливої уваги з боку держави, оскільки, в першу чергу мають певні вікові та психологічні особливості. Правовий і виховний зміст впливу на неповнолітню особу полягає у тому, аби стимулювати активність його самого, розширити поле його діяльності, збагатити і наповнити позитивним змістом спілкування з